

Elektryczne hulajnogi w Polsce – Szybki rozwój i rosnące wyzwania

Elektryczne hulajnogi stają się nieodłącznym elementem krajobrazu miejskiego w Polsce, wpisując się w rosnącą tendencję wykorzystywania zrównoważonych środków transportu. W kontekście Europejskiego Tygodnia Mobilności (ETM), który odbywa się w dniach 16-22 września, temat ten nabiera szczególnego znaczenia, m.in. pod kątem bezpieczeństwa użytkowników.

Z najnowszego projektu ESRA3 (z ang. E-Survey on Road users' Attitudes), realizowanego m.in. przez Instytut Transportu Samochodowego, wynika, że hulajnogi elektryczne zyskują popularność na całym świecie, w tym także w Europie i Polsce. W badaniu, które objęło 22 kraje europejskie oraz państwa z Ameryki a także Azji i Oceanii, Polska wyróżnia się jako jeden z liderów w korzystaniu z tej formy mikromobilności. Choć 79,1% respondentów w Europie nigdy nie korzystało z hulajnogi elektrycznej, to jednak w Polsce popularność tego środka transportu rośnie w szybkim tempie, co potwierdza fakt, że hulajnogi są szczególnie chętnie używane w niemal wszystkich dużych polskich miastach.

Polska na tle Europy

Elektryczne hulajnogi są popularne także w Stanach Zjednoczonych czy Turcji, natomiast w Europie widoczna jest wyraźna różnica między płciami: mężczyźni zdecydowanie częściej korzystają z tej formy lokomocji niż kobiety. W Polsce, podobnie jak w innych krajach, ta dysproporcja jest wyraźna, co pokazuje potencjał do popularyzacji hulajnóg wśród kobiet, szczególnie w kontekście szybkiego i ekologicznego poruszania się po zatłoczonych metropoliach.

*– Warto zwrócić uwagę na wiek użytkowników hulajnóg elektrycznych w Polsce. Najwięcej z nich to osoby w wieku 25-34 lata, jednak w tej grupie wiekowej zaczyna się obserwować spadek korzystania z tego środka transportu. Raport ESRA3 pokazuje, że młodsze osoby (w wieku 18-24 lata) wykazują większą chęć do korzystania z hulajnóg elektrycznych, co sugeruje, że z biegiem lat mogą stać się one jeszcze bardziej popularne – mówi **Maria Dąbrowska-Loranc**, kierownik Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego ITS.*

Zachowania użytkowników hulajnóg elektrycznych

Choć hulajnogi elektryczne zyskują na popularności, raport ESRA3 wskazuje również na wyzwania związane z bezpieczeństwem ich użytkowania. W Europie 68,3% respondentów deklarowało, że w ciągu ostatnich 30 dni korzystało z hulajnogi elektrycznej, jednak zaledwie 44,6% z nich stosowało kask ochronny podczas jazdy. W Polsce wyniki te są zbliżone, co świadczy o potrzebie zwiększenia świadomości na temat bezpiecznego korzystania z tej formy lokomocji.

Analiza danych policyjnych wskazuje na niepokojący trend wzrostowy liczby wypadków z udziałem hulajnóg elektrycznych. W latach 2022-2023 na drogach w Polsce wydarzyło się ponad 1000 wypadków z ich udziałem, w których zginęło 8 osób, a ponad 1100 odniosło obrażenia. Jednocześnie odnotowano prawie 2500 kolizji. Od początku tego roku, do końca lipca odnotowano 422 takich zdarzeń, co stanowi znaczący wzrost w porównaniu do 293 wypadków w analogicznym okresie roku poprzedniego. Dlatego raport ESRA3 zaleca także wprowadzenie

kampanii edukacyjnych, które będą uświadamiać użytkownikom zagrożenia wynikające z jazdy bez kasku, poruszania się pod wpływem alkoholu, czy nieprzestrzegania przepisów ruchu drogowego.

– W Polsce hulajnogi elektryczne są często wykorzystywane jako alternatywa dla samochodów lub transportu publicznego w miejskich strefach, gdzie korki są codziennością. Szczególnie popularne są wypożyczalnie hulajnóg, które oferują szybki i łatwy dostęp do tego środka transportu. Jednakże w miastach, takich jak Warszawa czy Kraków, pojawiają się wyzwania związane z parkowaniem hulajnóg oraz ich niewłaściwym użytkowaniem na chodnikach, co prowadzi także do konfliktów z pieszymi – dodaje ekspertka ITS.

Wypadki i niebezpieczne zachowania

Jednym z kluczowych elementów raportu ESRA3 jest analiza wypadków z udziałem hulajnóg elektrycznych. W Europie 2,5% użytkowników hulajnóg deklaruje udział w wypadkach drogowych, co jest podobnym wskaźnikiem jak w Ameryce, natomiast w regionie Azji-Oceaniai było to zaledwie 0,5%. W Polsce te liczby mogą być zbliżone, biorąc pod uwagę rosnącą liczbę użytkowników i co raz częściej pojawiające się doniesienia medialne o incydentach z ich udziałem.

Zgodnie z raportem, mężczyźni w Europie uczestniczyli w wypadkach częściej niż kobiety, co może być związane z ich bardziej ryzykownymi zachowaniami na drodze. W Polsce, podobnie jak w innych krajach europejskich, młodszy użytkownicy hulajnóg, szczególnie w wieku 25-34 lat, są najbardziej narażeni na ryzyko wypadków, co wynika z braku doświadczenia lub niewłaściwego korzystania z tych urządzeń.

Rekomendacje dla poprawy bezpieczeństwa

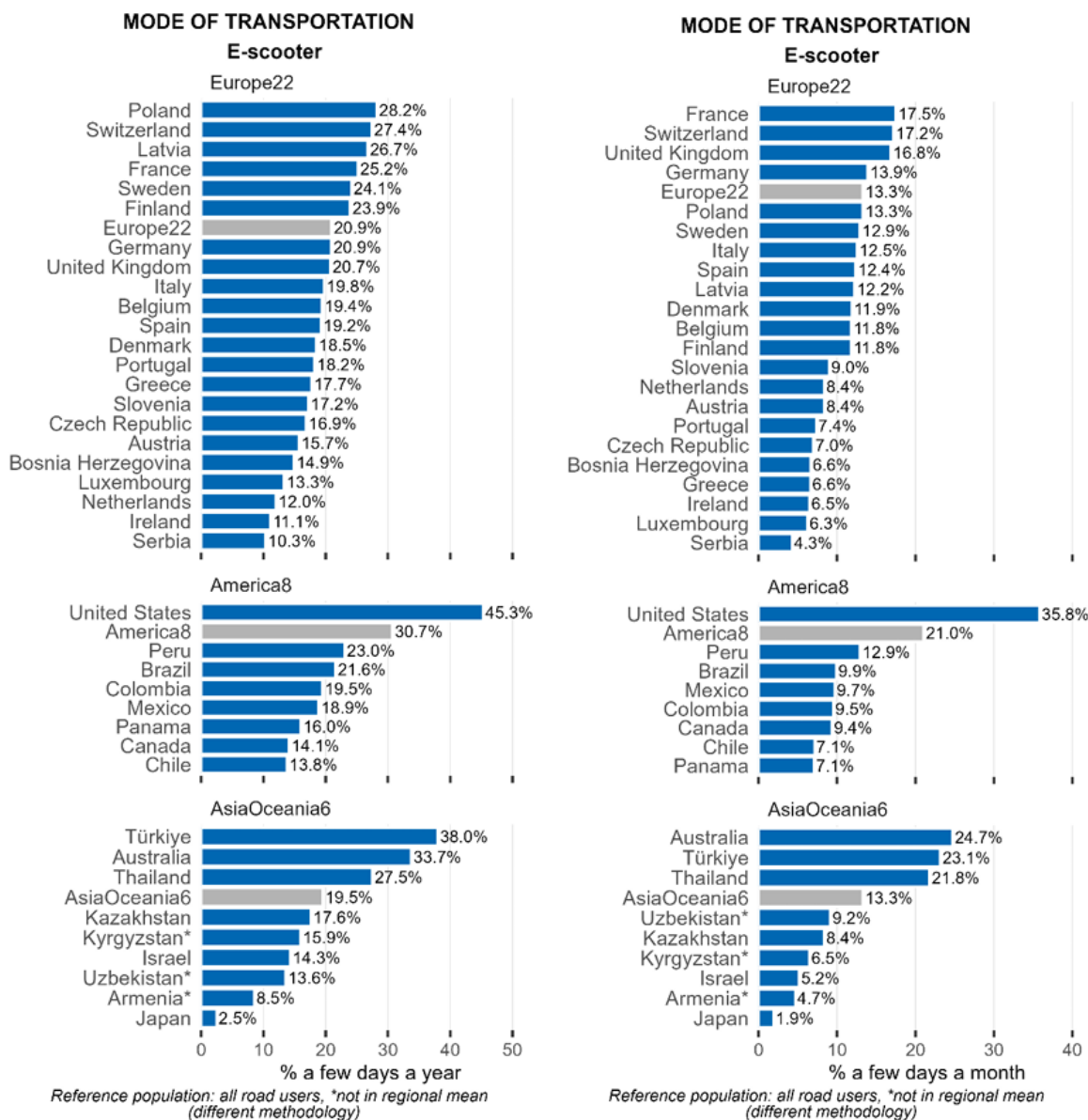
Raport ESRA3 zawiera szereg rekomendacji, które mogą pomóc w poprawie bezpieczeństwa użytkowników hulajnóg elektrycznych w Polsce. Kluczowe z nich to:

- Edukacja użytkowników: informowanie o zagrożeniach wynikających z jazdy bez kasku, pod wpływem alkoholu oraz przewożenia pasażerów.
- Uproszczenie przepisów ruchu drogowego: stworzenie jednolitych zasad dotyczących korzystania z hulajnóg elektrycznych, w tym limitów prędkości, obowiązku korzystania z kasków oraz parkowania w wyznaczonych miejscach.
- Lepsza infrastruktura: w dużych miastach, konieczne jest wyznaczenie dedykowanych stref dla hulajnóg elektrycznych oraz parkingów, aby ograniczyć ich pozostawianie na chodnikach.
- Technologie bezpieczeństwa: wprowadzenie rozwiązań, które ograniczą prędkość hulajnóg w zatłoczonych strefach, a także monitorowanie i unieruchamianie pojazdów w przypadku wykrycia ryzykownych zachowań.

Elektryczne hulajnogi a Europejski Tydzień Mobilności

Europejski Tydzień Mobilności (ETM), organizowany od 2002 roku, jest największym corocznym wydarzeniem promującym ekologiczny i zrównoważony transport miejski w Europie. Celem ETM jest zachęcenie lokalnych władz oraz organizacji pozarządowych do wprowadzania nowoczesnych i przyjaznych środowisku rozwiązań transportowych, takich jak transport zbiorowy, rowery czy ruch pieszy.

W Polsce Europejski Tydzień Mobilności zyskuje coraz większe znaczenie, a kulminacyjnym punktem obchodów jest Dzień bez Samochodu, organizowany 22 września. W ramach tego wydarzenia mieszkańcy miast są zachęceni do rezygnacji z korzystania z samochodów na rzecz bardziej ekologicznych środków transportu. Hulajnogi elektryczne, jako część miejskiej mikromobilności, stają się jednym z kluczowych narzędzi do osiągnięcia tego celu.

Procent użytkowników hulajnóg elektrycznych co najmniej kilka dni w roku (po lewej) i w miesiącu (po prawej) w różnych krajach objętych badaniem w ciągu ostatnich 12 miesięcy (Źródło: esranet.eu).

Rok	Rodzaj pojazdu	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje
2022	Hulajnoga elektryczna	546	4	561	1136
2023	Hulajnoga elektryczna	542	4	554	1298

Źródło: <https://obserwatoriumbrd.pl/elektryczne-hulajnogi-esra3-raport-tematyczny-nr-6-e-scooter-riders/>